BOFIT-blogi

Kuka maksaa Trumpin tullit?

Kansainvälinen talous | 11.11.2024 | Sanna Kurronen

KIRJOITTAJA

Sanna Kurronen
Vanhempi ekonomisti

Yhdysvaltain tuleva presidentti Donald Trump on kampanjassaan luvannut asettaa tullit kaikelle USA:n tuonnille vahvistaakseen USA:n vaihtotasetta ja lisätäkseen kotimaista tuotantoa. Alun perin ehdotus oli 10 prosentin tullista, mutta myöhemmin Trump on puhunut jopa 20 prosentin yleisestä tullitasosta. Sen lisäksi Kiinalle tullit olisivat vähintään 60 %. Mutta kuka tullit lopulta maksaa ja miten?

Yhdysvaltain tuleva presidentti Donald Trump on kampanjassaan luvannut asettaa tullit kaikelle USA:n tuonnille vahvistaakseen USA:n vaihtotasetta ja lisätäkseen kotimaista tuotantoa. Alun perin ehdotus oli 10 prosentin tullista, mutta myöhemmin Trump on puhunut jopa 20 prosentin yleisestä tullitasosta. Sen lisäksi Kiinalle tullit olisivat vähintään 60 %. Mutta kuka tullit lopulta maksaa ja miten?

Peterson Institute for International Economics (PIIE) on esittänyt makromallilla tehtyjä laskelmia tullien vaikutuksesta sekä USA:n että kauppakumppanimaiden talouksiin (McKibbin 2024). Kymmenen prosentin yleiset tullit painaisivat vuoteen 2028 mennessä USA:n bruttokansantuotetta kumulatiivisesti reilun prosenttiyksikön perusuraan verrattuna, mutta vaikutus olisi yli kaksinkertainen, jos kauppakumppanit vastaisivat omilla toimillaan. Hintataso Yhdysvalloissa vuonna 2028 olisi laskelman mukaan vajaan prosentin perusuraa korkeampi USA:n tullien seurauksena, ja kauppakumppaneiden vastatullit nostaisivat sen lähes kaksi prosenttia perusuraa korkeammalle. PIIE:n arvion mukaan USA:n yleinen 10 % tulli painaisi Saksan BKT:ta kumulatiivisesti vuoteen 2028 mennessä joitain prosenttiyksikön kymmenyksiä verrattuna perusuraan. Mikäli Eurooppa vastaa vastatulleilla, vaikutus kasvaisi jonkin verran. Vaikutus Saksan inflaatioon olisi joka tapauksessa vähäinen.

Osittain tullien vaikutus vähenee sen seurauksena, että tullien nosto todennäköisesti vahvistaisi

dollaria. Tämä johtuu siitä, että USA:n tuonti supistuu ja siten kauppakumppanimaiden valuuttojen kysyntä vähenee. PIIE:n analyysissä 10 % yleisiä tuontitulleja seuraa noin 5 % dollarin vahvistuminen.

Edelliset Trumpin tullit menivät amerikkalaisten piikkiin

Vuoden 2018–2019 tullien vaikutuksista on löydetty samansuuntaisia tuloksia. Esimerkiksi Jeanne ja Son (2024) analysoivat tulleihin liittyvän uutisoinnin vaikutusta valuuttakursseihin. USA:n vuonna 2018–19 Kiinalle asettamat tullit selittävät heidän arvionsa mukaan peräti 2/3 tuona aikana nähdystä juanin heikkenemisestä ja viidenneksen dollarin vahvistumisesta. Khalil ja Strobel (2024) argumentoivat, että pelkkä kauppapoliittinen epävarmuus vahvistaa dollaria ja siten heikentää tullien kykyä parantaa USA:n kilpailukykyä.

Cavallo ym. (2021) arvioivat käyttäen hyödyketason dataa vuoden 2018–2019 tullikorotusten ympärillä ja verraten maahantuonti ja vähittäismyyntihintoja, että tullit siirtyvät eteenpäin hintoihin suuremmalta osin kuin valuuttakurssin muutokset. Kiinalaiset viejät eivät juuri laskeneet tuotteidensa dollarimääräisiä vientihintoja juanin heikkenemisestä huolimatta, joten tullien kustannus lankesi pitkälti amerikkalaisille yrityksille ja kotitalouksille. Amiti ym. (2019) löytävät samoin näyttöä tullien siirtymisestä täysimääräisesti amerikkalaisten tuontiyritysten ja kotitalouksien maksettavaksi. Vastatullien seurauksena kuitenkin amerikkalaiset tuottajat joutuivat kantamaan selvästi suuremman osuuden nousseista kustannuksista kuin kiinalaiset tuottajat USA:n tulleista (Cavallo ym. 2021). Kirjoittajat arvioivat tämän johtuvan siitä, että kiinalaiset tuotteet, joihin tullit kohdistuivat, olivat erikoistuotteita, joille ei ole helppoa löytää korvaavaa tuotetta. Vastatullit taas kohdistuivat esimerkiksi maataloustuotteisiin, joiden ostaminen muualta on helpompaa ja siksi yhdysvaltalainen tuottaja joutui kantamaan suuremman osan tullirasituksesta.

Siten tullien vaikutus riippuu monilta osin USA:n mahdollisuuksista korvata tuontituotteita kotimaisella tuotannolla. Täystyöllisyyden vallitessa ja Trumpin toisaalta uhatessa maahanmuuton rajoittamisella monien tuontituotteiden korvaaminen voi olla vaikeaa etenkin lyhyellä aikavälillä. Siten yhdysvaltalaiset kotitaloudet ja yritykset kantavat todennäköisesti tälläkin kertaa suurimman kustannuksen tulleista. Kauppakumppaneiden optimaalinen vastaus näyttäisi hyvinkin olevan olla tekemättä mitään. Näin vaikutukset muihin maihin jäisivät pieniksi.

Lähteet:

McKibbin, W., Hogan, M. ja Noland, M. (2024). The international economic implications of a second Trump presidency, PIIE.

Amiti, M., Redding, S. J. ja Weinstein D. E. (2019). "The Impact of the 2018 Tariffs on Prices and

Welfare." Journal of Economic Perspectives, 33 (4): 187–210.

Cavallo, A., Gopinath, G., Neiman, B. ja Tang, J. (2021). "Tariff Pass-Through at the Border and at the Store: Evidence from US Trade Policy." American Economic Review: Insights, 3 (1): 19–34. https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aeri.20190536

Jeanne, O. ja Son J. (2024). To what extent are tariffs offset by exchange rates?,Journal of International Money and Finance, Volume 142. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261560624000020

Khalil, M. ja Strobel, F. (2024). US trade policy and the US dollar, Journal of In-ternational Economics, Volume 151. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022199624000977

Asiasanat

kauppasota, Kiina, tullit , Yhdysvallat